

32003R1980

17.11.2003

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

L 298/1

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1980/2003 НА КОМИСИЯТА**от 21 октомври 2003 година****за прилагане на Регламент (ЕО) № 1177/2003 на Европейския парламент и на Съвета относно статистическите данни на Общността за доходите и условията на живот (EU-SILC) във връзка с дефинициите и актуализираните дефиниции****(текст от значение за ЕИП)**

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1177/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 16 юни 2003 г. относно статистическите данни на Общността за доходите и условията на живот (EU-SILC) ⁽¹⁾, и по-специално член 15, параграф 2, буква в) от него,

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕО) № 1177/2003 въведе обща рамка за системното изготвяне на статистическите данни на Общността за доходите и условията на живот, обхващащи съпоставими и съвременни данни от моментното състояние и данни от повторени във времето изследвания за доходите и за равнището и състава на бедност и социалната изолация на национално равнище и на равнището на Европейския съюз.
- (2) В съответствие с член 15, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕО) № 1177/2003, необходими са мерки за изпълнение с оглед хармонизиране на дефинициите, по-конкретно на по-оперативни дефиниции за доходите, дефиниции на членовете на домакинствата и на бивши членове на домакинствата и на графика за включването на различните променливи на доходите.
- (3) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Статистическия програмен комитет,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Дефинициите, изисквани по член 15, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕО) № 1177/2003 г. за статистическите данни на Общността за доходите и условията на живот, по-конкретно за целите на прилагането на дефинициите на доходите, дадени в член 2, букви л) и м) от него, са изложени в приложение I.

Условията за предаването на данните за брутните доходи на ниво компоненти, както и за графика за включването на различните компоненти на доходите са изложени в приложение II.

Член 2

Дефинициите, дадени в настоящия регламент, с изключение на тази на бившите членове на домакинства и на предаването на данните за доходите, се прилагат, както за данни от моментното състояние, така и за данни от повторени във времето изследвания на Общността за доходите и за условията на живот (EU-SILC).

*Член 3*Настоящият регламент влиза в сила на 20-ия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 21 октомври 2003 година.

За Комисията

Pedro SOLBES MIRA

Член на Комисията

⁽¹⁾ ОВ L 165, 3.7.2003 г., стр. 1.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ДЕФИНИЦИИ НА ЧЛЕНОВЕ НА ДОМАКИНСТВА И БИВШИ ЧЛЕНОВЕ НА ДОМАКИНСТВА, ПЕНСИИ ОТ ИНДИВИДУАЛНИ ЧАСТНИ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ, ВНОСКИ В ЧАСТНИ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ, ОБЩ БРУТЕН И РАЗПОЛАГАЕМ ДОХОД НА ДОМАКИНСТВАТА, ОБЩ РАЗПОЛАГАЕМ ДОХОД ПРЕДИ СОЦИАЛНИТЕ ТРАНСФЕРИ (С ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА ПЕНСИИТЕ ЗА ВЪЗРАСТ И ОБЕЗЩЕТЕНИЯТА ЗА НАСЛЕДНИЦИ; ВКЛЮЧИТЕЛНО ПЕНСИИТЕ ЗА ВЪЗРАСТ И НАСЛЕДСТВЕНИТЕ ПЕНСИИ) И КОМПОНЕНТИ НА БРУТНИЯ/НЕТНИЯ ДОХОД

1. ЧЛЕНОВЕ НА ДОМАКИНСТВА И БИВШИ ЧЛЕНОВЕ НА ДОМАКИНСТВА

1.1. Състав на домакинството ⁽¹⁾

В съответствие с допълнителните и специални условия, посочени по-долу, ако споделят разходите в домакинството, следните лица трябва да бъдат разглеждани като членове на домакинството:

1. лицата, които обичайно пребивават и са свързани с другите членове;
2. лицата, които обичайно пребивават и не са свързани с другите членове;
3. пребиваващи пенсионери, квартиранти, наематели;
4. посетители;
5. домашни помощници, живеещи в дома, *au-pairs*;
6. лицата, които обичайно пребивават и отсъстват временно от жилището (по причини на пътуване за празници, работа, образование или други подобни);
7. деца от домакинството, които получават образование далеч от дома;
8. лица, отсъстващи за продължителни периоди, но имащи връзки с домакинството: лица, работещи далеч от дома;
9. лица, отсъстващи временно, но имащи връзки с домакинството: лица в болница, в частни болници или други институции.

По-долу са дадени допълнителните условия за включване на лица като членове на домакинството:

а) Категории 3, 4 и 5:

Такива лица трябва понастоящем да нямат частен адрес другаде; или действителният или планираният им престой трябва да бъде шест или повече месеца.

б) Категория 6:

Такива лица трябва понастоящем да нямат частен адрес другаде; или действителната или планирана продължителност на отсъствие от домакинството трябва да бъде по-малко от шест месеца.

Категории 7 и 8:

Независимо от времетраенето на действителното или планирано отсъствие, подобни лица трябва понастоящем да нямат частен адрес другаде, трябва да бъдат партньор или дете на член на домакинството и трябва да продължават да запазват близки връзки с домакинството, както и да считат този адрес за свое основно жилище.

в) Категория 9:

Такова лице трябва да има ясни финансови връзки с домакинството и трябва да отсъства действително или в бъдеще от домакинството за период по-малък от шест месеца.

⁽¹⁾ На тези държави-членки, които използват в EU-SILC общата дефиниция на домакинство, дефинирана в националната им статистическа система, се позволява да дефинират „състав на домакинството“ съгласно тази дефиниция.

Споделяне на разходите в домакинството

Споделянето на разходите в домакинството обхваща възползването от разходите (например, деца, лица без доходи), както и допринасяне за разходите. Ако разходите не се споделят, тогава лицето представлява отделно домакинство на същия адрес.

„Обичайно пребиваващ“

Дадено лице се счита за обичайно пребиваващо в домакинството, ако той/тя прекарва повечето от своята ежедневна почивка там, преценено през последните шест месеца. Лицата, сформиращи нови домакинства или присъединяващи се към съществуващи домакинства се считат обикновено като членове на новото си място; подобно тези, които напускат за да живеят другаде не трябва вече да се считат за членове на първоначалното домакинство. Гореспоменатият критерий за „шестте месеца“ се заменя от намерението да се остане за период от шест или повече месеца на новото място на пребиваване.

„Намерение да се остане за период от шест или повече месеца“

Трябва да се има пред вид какво може да се счита за „постоянни“ премествания във или от домакинствата. Така лице, което се преместило в дадено домакинство за неопределен период или с намерението да остане за период от шест или повече месеца се счита за член на домакинството, дори ако лицето все още не е престояло в домакинството шест месеца и фактически е прекарало повечето от това време на друго място на пребиваване. Подобно, лице, което се е преместило от домакинството на някое друго място на пребиваване с намерението да остане там за шест или повече месеца няма вече да се разглежда като член на предишното домакинство.

„Временно отсъствие в частна квартира“

За лице, което временно отсъства в частна квартира, това дали той/тя се счита за член на това домакинство (или на другото) зависи от продължителността на отсъствието. По изключение, някои лица с много близки връзки с домакинството могат да бъдат включени като негови членове, независимо от продължителността на отсъствието, при условие че те не се разглеждат като членове на друго частно домакинство.

При прилагането на тези критерии, намерението е да се минимизира рискът лицата, които имат два частни адреса, на които могат да бъдат потенциално преброени, да не се броят два пъти при извадковата рамка. Подобно, намерението е да се минимизира рискът някои лица да бъдат изключени от състава на дадено домакинство, независимо от това, че фактически спадат към сектора на частните домакинства.

1.2. **Бивш член на домакинството**

Терминът „бивш член на домакинството“ се отнася до лице, което понастоящем не е член на домакинството и не е био отчетео като член на това домакинство в предишната вълна, но което е живяло в домакинството най-малко три месеца по време на референтния период за дохода.

Бившите членове на домакинства трябва да се включват само в компонента от повторени във времето изследвания на EU-SILC.

2. КОМПОНЕНТИ НА БРУТНИЯ ДОХОД

2.1. **Доход на заетите лица**

Доходът на заетите лица се дефинира като общото възнаграждение в брой или в натура, платимо от даден работодател на срещу работата, извършена от последното по време на съответното заето лице период за дохода.

Доходът на заето лице се разпределя на:

1. Брутен паричен или близък до паричния доход на заетото лице (PY010G);
2. Брутен непаричен доход на заетото лице (PY020G);
3. Социалноосигурителни вноски, внасяни от работодателя (PY030G).

2.1.1. Брутен паричен или близък до паричния доход на заетото лице (PY010G);

Това се отнася до паричния компонент на възнаграждението на зетите лица в брой, платимо от даден работодател на дадено зето лице. Същият включва стойността на всякакви социалноосигурителни вноски и данъци върху общия доход, платими от зето лица или от работодателя от името на работника и зето лица по социалноосигурителните системи или на данъчните власти.

Брутният паричен или близък до паричния доход на зетото лице включва следните елементи:

- надници и заплати, изплащани в брой за отработеното време или извършената работа на основното или на някое второстепенно или случайно работно място,
- възнаграждение за неотработено време (например заплащането за празници),
- по-високи ставки на заплащане за извънреден труд,
- заплащането на директорите на предприятия, които са дружества,
- заплащане на работа на парче,
- обезщетения на приемни родители за отглеждане на деца,
- комисиони, бакшиши и парични насърчения,
- допълнителни плащания (например, изплащане на 13-та заплата),
- участие в разпределянето на печалбата и премии, изплащани в брой,
- допълнителни плащания, базирани на производителността,
- надбавки, заплащани за работа в отдалечени райони (считани като част от условията на работата),
- надбавки за транспорт от и до работното място,
- допълнителни плащания, извършвани от работодателите на техните зети лица или на бивши зети лица и други лица, отговарящи на изискванията за добавки за отпуск по болест, неработоспособност, майчинство или правото за наследници да получават плащане по социалноосигурителни схеми, когато подобни плащания не могат да бъдат определени отделно и ясно като социалноосигурителни плащания,
- плащания, извършвани от работодателите на тяхно зето лице, вместо надници и заплати чрез социалноосигурителна схема, когато те не могат да работят поради отпуск по болест, неработоспособност или майчинство, когато подобни плащания не могат да бъдат определени отделно и ясно като социалноосигурителни плащания.

Тук не се включва следното:

- възстановяването на суми, извършвано от даден работодател за разходи, свързани с работата (например, командировка),
- обезщетение при напускане или прекратяване на трудовия договор, за обезщетяване на зетите лица за прекратяване на зетостта преди зетото лице да е достигнал нормалната за тази работа възраст за пенсиониране и обезщетения поради уволнение (същите са включени под рубриката „Обезщетения за безработица“ (PY090G),
- надбавки за разходи, които са свързани единствено с работата, като например тези за пътни и дневни или за защитно облекло,
- изплащане на глобални суми на датата на нормалното пенсиониране (същите са включени под рубриката „Социалноосигурителни обезщетения за възраст“ (PY100G),
- заплащане при стачки, организирани от профсъюзите.

2.1.2. Брутен непаричен доход на заетото лице (PY020G)

Това се отнася до непаричните компоненти на дохода, които могат да бъдат предоставени безплатно или на намалени цени на заето лице като част от пакета на възнаграждението по трудовото правоотношение, предоставян от даден работодател ⁽¹⁾.

Брутният непаричен доход на заетото лице включва следното:

- служебен автомобил и свързаните с него разходи (например безплатно гориво, автомобилни застраховки, данъци и мита, когато е приложимо), предоставени за частно ползване или, както за частно, така и за служебно ползване,
- безплатна или поета финансово храна, ваучери за обяд,
- възстановяване или заплащане на разходи, свързани с жилището (например, разходи за газ, електроенергия, вода, сметки за телефон или за мобилен телефон).
- други стоки и услуги, предоставяни безплатно или на намалени цени от работодателя на заетото лице, когато същите представляват значителен елемент от дохода на национално равнище или представляват значителен компонент от дохода на конкретни групи домакинства.

Стойността на предоставяните безплатно стоки и услуги трябва да се изчислява по пазарната стойност на тези стоки и услуги. Стойността на стоките и услугите, предоставяни на намалена цена, се изчислява като разликата между пазарната стойност и сумата, заплатена от заетото лице.

Тук не се включват:

- разходът на работодателя за предоставянето на всяка от тези стоки и услуги, ако същите се изискват само за изпълнението на работата от заетите лица,
- услугите по настаняване на мястото на работа, които не могат да бъдат използвани от домакинствата, към които принадлежат заетите лица,
- квартирното настаняване, предоставено безплатно или при по-нисък наем от работодателя на неговите заети лица като основно жилище на домакинството (приспадналата стойност на квартирното настаняване, предоставено безплатно или при по-нисък наем се включва под рубриката „приспаднат наем“ (HY030G),
- квартирното настаняване, предоставено безплатно или при по-нисък наем на даден заето лица като второ жилище на домакинството,
- надбавки, изплащани на заетите лица за закупуване на инструменти, оборудване, облекло и пр., необходими изключително и главно за тяхната работа,
- специална храна или напитки, необходими поради изключителните условия на работа,
- всякакви стоки или услуги, предоставяни на работниците и заетите лица на мястото на работа или изисквани поради естеството на тяхната работа (напр. медицински преглед, изискван за работата).

2.1.3 Социалноосигурителни вноски, внасяни от работодателя (PY030G)

Вноските, внасяни от работодателя, се дефинират като плащания, извършвани по време на референтния период на дохода, от работодателите за социалноосигурителните плащания на техните заети лица при техните осигурители (социалноосигурителни фондове и частно-финансирани схеми) обхващащи задължителните, конвенционалните или договорни вноски по отношение на осигуряването срещу социални рискове.

Тук се включват:

- вноски на работодателите в частни пенсионни фондове,
- вноски на работодателите в частни здравноосигурителни фондове,
- вноски на работодателите по застраховки „Живот“,
- вноски на работодателите по други застрахователни схеми на работодателите (напр. за неработоспособност),
- вноски на работодателите по държавни осигурителни (социалноосигурителни) схеми (включително данъци, удържани върху заплатите по ведомост за социалноосигурителни цели).

⁽¹⁾ Ако се предоставят някакви стоки или услуги, както за частно използване, така и за работата, тогава частното използване, като част от общото използване трябва да бъде определено и приложено за цялата стойност.

2.2. Доход от самостоятелна заетост

Доходът от самостоятелна заетост се дефинира като дохода, получен по време на референтния период за дохода, от лица - за самите тях или по отношение на членове на техните семейства, в резултат на настоящото им или предишно участие в работа като самостоятелно заети лица. Работата на самостоятелно заетите лица е тази работа, при която възнаграждението зависи пряко от печалбата (или от потенциалните възможности за печалба), произтичащи от произведените стоки и услуги (където собственото потребление се счита като част от печалбата). Самостоятелно заетото лице взема оперативни решения, засягащи предприятието или делегира вземането на подобни решения, като запазва отговорността за благосъстоянието на предприятието. (В този контекст, „предприятието“ включва еднолични дейности). Възнаграждението за хоби се разглежда като самостоятелна заетост.

Ако събраните или изготвените данни за доходите отговарят на даден времеви период, по-ранен от референтния период, се прилагат основни корекции за актуализиране на данните за референтния период за дохода.

Доходът от самостоятелна заетост се разпределя, както следва:

1. Брунтните парични печалби или загуби от самостоятелна заетост (включително от роялти) (PY050G);
2. Стойността на стоките, произведени за собствено потребление (PY070G).

2.1.1. Брунтната печалба или загуба от самостоятелна заетост (включително роялти) (PY050G)

Тук се включва:

- нетната печалба или загуба от дейността, натрупана за работещи собственици на, или съдружници в неперсонифицирано дружество, минус лихвите върху кредитите за дейността,
- роялти, спечелени от писане, открития и т.н., които не са включени в печалбата/загубата на неперсонифицирани дружества,
- наемите от бизнес сгради, транспортни средства, оборудване и т.н., които не са включени в печалбата/загубата на неперсонифицираните дружества, след приспадането на съответните разходи, като например лихви върху съответните заеми, разходите за ремонт и поддръжка и разходите за застраховане.

Тук не се включва следното:

- възнагражденията на директорите, спечелени от собствениците на дружества (които са включени в „Брутен паричен или близък до паричния доход на заетото лице“ (PY010G),
- дивидентите, изплащани от дружества (които са включени в „Лихви, дивиденти, печалби от капиталови инвестиции в неперсонифицирано дружество“ (HY090G),
- печалби от капитал, инвестиран в неперсонифицирано дружество, в което лицето не работи („скрити съдружници“) (тези печалби са включени в „Лихви, дивиденти, печалби от капиталови инвестиции в неперсонифицирано дружество“ (HY090G),
- наем от земя и постъпления от пансионери или квартиранти (които са включени в „доход от наеми от собственост или земя“ (HY040G),
- наеми от жилища, които не са включени в печалбата/загубата от неперсонифицирани дружества (които са включени в „доход от наеми от собственост или земя“ (HY040G).

Доходът от самостоятелна заетост се изчислява като:

- пазарна продукция (брунтния приход към оборота, включително стойността на стоките, произведени от предприятието, но консумирани от самостоятелно заетото лице и/или неговото домакинство),
- плюс пазарната стойност на стоките и услугите, закупени за неперсонифицираното дружество, но консумирани от предприемача и от членовете на неговото/нейното домакинство,
- плюс доходът от собственост, получен във връзка с финансови и други активи, принадлежащи на предприятието,

- минус непосредственото потребление (разходите за суровините, разходите за продажбите, дистрибуторските разходи, разходите за поддръжка, административните разходи и пр.),
- минус обезщетение на заети лица (надници, заплати и социалноосигурителни вноски за заети лица),
- минус данъците върху производството и данъците върху вноса,
- минус лихвите, платени върху заемите за дейността,
- минус наемите, изплатени за земя и други невъзпроизводими материални активи, наети от предприятието,
- минус потреблението на постоянен капитал,
- плюс субсидиите.

На практика, ако дадено самостоятелно заето лице или дружество изготвя годишен отчет за данъчни цели, брутни доходи/загуби се изчисляват като нетни доходи/загуби, отразени в тази данъчна сметка за последния 12-месечен период, преди приспадането на данъците върху общия доход и задължителните социално-осигурителни вноски.

В случай, че не се прави годишен отчет, или за данъчни цели или за целите на отчета на дружеството, алтернативният подход за определяне на дохода на самостоятелно заетите лица е да се събере сумата в пари (и стоки), изтеглени от дружеството за лично ползване (за потребление или спестявания, включително пазарната стойност на произведените или закупените стоки от дружеството, но взети за лично ползване).

2.2.2. Стойност на стоките, произведени за собствено потребление (PY070G)

Стойността на стоките, произведени за собствено потребление, се отнася до стойността на стоките и напитките, произведени и също консумирани в рамките на едно и също домакинство.

Стойността на стоките, произведени за собствено потребление, се изчислява като пазарната стойност на произведените стоки, като се приспадат всякакви разходи, направени за производството.

Стойността на стоките и напитките се включва, когато те представляват значителен компонент от дохода на национално равнище или представляват значителен компонент от дохода на конкретни групи домакинства.

Тази стойност не включва:

- стойността на услугите в домакинството;
- всяко производство за продажба и всякакви предварителни заделения от дружеството, които се правят от дадено самостоятелно заето лице (тези стойности се включват при „Брутни доходи или загуби от самостоятелна заетост“ (включително роялти) (PY050G).

2.3. Приспадат наем

2.3.1. Приспадат наем (HY030G)

Приспадатният наем се отнася до стойността, която се приспада за всички домакинства, които не отчитат изплащането на пълен наем, било то защото са обитатели - собственици или защото живеят в квартира, наета на по-ниска цена от пазарната, или защото квартирата е предоставена безплатно.

Приспадатният наем се изчислява само за тези жилища (и прилежащите им сгради, като например гараж), които се използват като основно жилище от домакинствата.

Стойността, която трябва да бъде приспаданата, е равностойният пазарен наем, който би бил плащан за подобно жилище като заеманото, минус действително заплащания наем (в случаите, когато жилището се наема на по-ниска от пазарната цена), минус всякакви субсидии, получени от държавата или от институция с нестопанска цел (ако се обитава от собственика или се наема на по-ниска от пазарната цена), минус всякакви дребни ремонти или разходи за подновяване, които домакинствата - обитатели - собственици правят за собствеността, които разходи са от такъв вид, които нормално биха били направени от наемодателите.

Пазарният наем е наемът, който се дължи за правото за използване на необзаведено жилище на частния пазар, без разходите за отопление, вода, електричество и пр.

2.4. Доход от собственост

Доходът от собственост се дефинира като получения доход минус начислените разходи по време на референтния период за дохода, от собственика на финансов актив или на материален невъзпроизводим актив (земя) срещу предоставянето на средства на или предоставянето на материалния невъзпроизводим актив на разположението на друга институционална единица.

Доходът от собственост се разпределя, както следва:

1. Лихви, дивиденди, печалба от капиталови инвестиции в неперсонифицирано дружество (HY090G);
2. Доход от наем от собственост или земя (HY040G).

2.4.1. Лихви, дивиденди, печалби от капиталови инвестиции в неперсонифицирано дружество (HY090G)

Лихвите (които не са включени в печалбите/загубите на неперсонифицирано дружество), дивидентите и печалбите от капиталови инвестиции в неперсонифицирано дружество се отнасят до сумата на лихвите от активи, като например банкови сметки, депозитни сертификати, облигации и пр., дивиденди и печалби от капиталови инвестиции в неперсонифицирано дружество, в което лицето не работи, получени през референтния период за дохода, минус направените разходи.

2.4.2. Доход от наеми на собственост или земя (HY040G)

Доходът от наеми на собственост или земя се отнася до получения доход, по време на референтния период за дохода, от отдаване под наем на собственост (например отдаване под наем на жилище, което не е включено в печалбите/загубите на неперсонифицирани дружества, приходи от пенсионери или квартиранти или рента от земя) след приспадането на такива разходи, като например погашения на лихви по ипотеките, дребни ремонти, поддръжка, застраховки и други разходи.

2.5. Получени текущи трансфери

2.5.1. Социалноосигурителни обезщетения

Социалноосигурителните обезщетения⁽¹⁾ се дефинират като текущи трансфери, получавани от домакинствата през референтния период за дохода⁽²⁾ и предназначени за тяхното облекчаване от финансовата тежест на редица рискове или нужди, извършвани чрез колективно организирани схеми или извън такива схеми, от държавни единици и организации с нестопанска цел, обслужващи домакинства (NPISH).

Тук се включва стойността на всякакви социалноосигурителни вноски и данък върху общия доход, платими върху помощите от бенефициера на социалноосигурителните схеми или на данъчните органи.

За да бъде включен като социално обезщетение, трансферът трябва да отговаря на един от двата критерия:

- покритието е задължително (съгласно закон, регламент или колективен трудов договор) за въпросната група,
- същият се основава на принципа на социалната солидарност (т.е., ако това е пенсия, базирана на застраховка, премията и правата не са пропорционални на индивидуалната експозиция на риск на защитените лица).

⁽¹⁾ Социалноосигурителните обезщетения, включени в EU-SILC, с изключение на плащанията за жилище се ограничават до паричните помощи.

⁽²⁾ За да се получи по-точно определяне на благосъстоянието на домакинството, глобалната сума на социалноосигурителните обезщетения, получени през референтния период за дохода, се третира съгласно техническите препоръки на Евростат. По същия начин, глобалните суми, получени преди референтния период за дохода могат да бъдат взети предвид и приспаднати съгласно препоръките на Евростат.

Социалноосигурителните обезщетения се подразделят на:

1. Семейни/детски надбавки (HY050G);
2. Жилищни надбавки (HY070G);
3. Обезщетения за безработица (PY090G);
4. Социалноосигурителни обезщетения за възраст (PY100G);
5. Социалноосигурителни обезщетения за наследници (PY110G);
6. Социалноосигурителни обезщетения за заболяване (PY120G);
7. Социалноосигурителни обезщетения за неработоспособност (PY130G);
8. Надбавки за образование (PY140G);
9. Социална изолация, която не е класифицирана другаде (HY060G)

Социалноосигурителните обезщетения не включват:

- помощи, изплащани по схеми, в които получателят е правил само доброволни плащания, независимо от своя работодател или държавата (които се включват при „Пенсии от индивидуални частни фондове (различни от тези, обхванати по ESSPROS“ (PY080G).

2.5.1.1. Семейни/детски надбавки (HY050G);

Функцията на семейните/детски надбавки се отнася до социалноосигурителни плащания, които:

- предоставят финансова подкрепа на домакинствата за отглеждане на деца,
- предоставят финансова помощ на хора, които издържат родители, различни от деца.

Тук се включват:

- обезщетение за поддържане на дохода в случай на раждане на дете: плащания по единна ставка или такива, на базата на дохода, предназначени за обезщетяване на родителя за пропуснати доходи, поради отсъствие от работа във връзка с раждане на дете за периода преди и/или след излизането в отпуск за тази цел или във връзка с осиновяване,
- плащане при раждане: помощи, които обикновено се изплащат като глобална сума или на вноски, в случай на раждане на дете или осиновяване,
- обезщетение при отпуск на родител: обезщетение, изплатено или на майката, или на бащата в случай на прекъсване на работа или работа на намален работен ден за отглеждане на дете, обикновено в ранна възраст,
- семейни или детски надбавки: периодически плащания на член от домакинството с деца на негова издръжка, с цел подпомагане по отношение на разходите за отглеждането на деца,
- други парични обезщетения: обезщетения, изплащани независимо от семейните надбавки за подпомагане на домакинството, като например разходи, произтичащи от конкретните нужди на семейства на самотни родители или семейства с деца-инвалиди. Тези помощи могат да се изплащат периодически или като глобална сума.

Тук не се включва:

- изплащането на суми от работодателите на дадено заето лице вместо надници и заплати чрез социалноосигурителна схема, когато не може да работи поради отпуск по майчинство, когато подобно плащане не може да бъде идентифицирано отделно и ясно като социалноосигурително обезщетение (тези плащания се включват в „Брутни парични или почти парични доходи на заетото лице“ (PY010G),
- изплащането на допълнителни суми от работодателите на заетото лице в допълнение към полагаемата се сума за отпуск по майчинство от социалноосигурителни схеми, където подобни плащания не могат да бъдат идентифицирани отделно и ясно като социалноосигурителни обезщетения (тези плащания се включват в „Брутни парични или близки до паричните доходи на заетото лице“ (PY010G).

2.5.1.2. Жилищни надбавки (НУ070G)

Жилищната функция се отнася до намесата на публичните власти за оказване помощ на домакинствата за посрещане на жилищните разходи. Важен критерий за дефиниране на обхвата на жилищните надбавки е домакинството да отговаря на теста за средствата, при които домакинствата имат право на такова обезщетение.

Тук се включват:

- обезщетения за изплащането на наема: текущ трансфер, отговарящ на теста, предоставян от публичните власти на наематели, временно или на дългосрочна основа, за оказване на помощ при изплащането на разходите за наема,
- обезщетения за обитателите-собственици: текущ трансфер, отговарящ на теста, предоставян от публичните власти на обитатели-собственици за облекчаване на текущите им жилищни разходи: често пъти, на практика, оказване на помощ за изплащането на ипотечи и/или лихви.

Тук не се включват:

- социалната жилищна политика, организирана чрез фискалната система (т.е. данъчни облекчения),
- всички капиталови трансфери (по-конкретно, инвестиционни грантове).

2.5.1.3 Обезщетения за безработица (PY090G);

Обезщетенията за безработица се отнасят до обезщетенията, които заместват изцяло или частично доходите, загубени от даден работник вследствие загубата на платена заетост, предоставянето на средства за съществуване (или по-добър доход) на лица, навлизащи за първи път или влизайки отново на пазара на труд, обезщетяване на загубата на приходи вследствие на частична безработица, заместване изцяло или частично на дохода, загубен от по-възрастни работници, които излизат в пенсия от платена заетост преди законово предвидената пенсионна възраст, поради съкращаване на работни места по икономически съображения, допринасяне за покриване на разходите за обучение и преквалификация на хора, които търсят работа или подпомагане на безработни лица, като се поемат разходите им за пътуване или преместване за получаване на работа.

Тук се включват:

- обезщетения за пълна безработица: обезщетения, компенсиращи загубата на доходи, когато дадено лице е способно да работи и е на разположение за работа, но не може да намери подходяща заетост, включително лица, които не са били на работа преди това,
- обезщетения за частична безработица: обезщетения, компенсиращи загубата на надници или заплата, поради официални краткосрочни договорености за работа, и/или непостоянен график на работа, независимо от причината (стопанска рецесия или забавяне, повреда на оборудване, климатични условия, злополуки и т.н.) и когато отношенията работодател/заето лице се запазват,
- предсрочно пенсиониране поради причини, свързани с пазара на труда: периодически плащания на по-възрастните работници, които се пенсионирали преди достигане на стандартната пенсионна възраст поради безработица или уволнения, дължащи се на икономически мерки, като например реструктуриране на промишлен сектор или на стопанско предприятие. Тези плащания обикновено се прекратяват, когато получателят им добие право на пенсия за възраст,
- надбавки за професионално образование: суми, изплащани от социалноосигурителни фондове или обществени агенции на безработни лица като насърчение за преместване на друго място или смяна на професията, с оглед на търсене или получаване на работа,
- придвижване и заселване на друго място: плащания от социалноосигурителни фондове или обществени агенции на безработни лица, за да бъдат насърчени да се преместят на друго място или да променят професията си, за да търсят и намерят работа,
- плащания при напускане и прекратяване на трудовия договор (обезщетения, компенсиращи заетите лица за прекратяването на заетостта преди заетото лице да е достигнало нормалната възраст за пенсиониране за тази работа),
- обезщетение за уволнение: капиталови суми, изплащани на работниците и заети лица, които са били уволнени не по тяхна вина от дадено предприятие, което преустановява или свива своите дейности,
- други парични обезщетения: друга финансова помощ, особено плащания на лица, които са безработни за продължителен период.

Тук не се включват:

- семейни надбавки, изплащани на лица на издръжка (които не са включени при „Семейни/детски надбавки“ (HY050G)).

2.5.1.4. Социалноосигурителни обезщетения за възраст (HY100G)

Функцията възраст се отнася до предоставянето на социална защита срещу рискове, свързани със старостта, загубата на доход, недостатъчния доход, липсата на независимост при изпълнението на ежедневни задачи, намалено участие в социалния живот и т.н.

Социалноосигурителните обезщетения за възраст, които предоставят сума, заместваща дохода, когато лицето, достигнало възрастта, се оттегли (пенсионира) от пазара на труда или гаранция за определен доход, когато дадено лице достигне предварително определена възраст.

Тук се включват:

- пенсии за възраст: периодически изплащания на суми с цел поддържане на дохода на получателя след пенсионирането от платена заетост на стандартна възраст или поддръжка на дохода на възрастни лица,
- очаквани пенсии за възраст: периодически изплащания на суми с цел поддържане на дохода на получателите, които се пенсионира преди стандартната възраст, както е дефинирано в съответната схема или в референтната схема. Те могат да се реализират със или без намаляване на нормалната пенсия,
- пенсии за частично пенсиониране: периодическо изплащане на суми от част от пенсията за пълно пенсиониране на по-възрастни работници, които продължават да работят, но на намален работен ден или чийто доход от професионална дейност е под определен таван,
- помощи за грижи: помощ, изплащана на стари хора, които се нуждаят от честа или постоянна помощ, с цел да им сепомогне за посрещане на допълнителни разходи за грижите (различни от медицинските грижи), когато помощта не представлява възстановяване на удостоверени разходи,
- обезщетения, изплащани за наследници след стандартната пенсионна възраст,
- парични обезщетения за неработоспособност, изплащани след стандартната пенсионна възраст,
- изплащане на глобални суми на нормалната дата на пенсиониране,
- други парични обезщетения: други периодични помощи и изплащане на глобални суми при пенсиониране или при настъпването на възраст, като например капиталови суми, изплащани на хора, които не отговарят напълно на изискванията за пенсия за периодично пенсиониране, или които са били членове на схема, предназначена да предоставя само капиталови суми при пенсиониране.

Тук не се включват:

- семейните надбавки за деца на издръжка (които са включени при „Семейни/детски надбавки“ (HY050G)),
- изплащането на помощи при предсрочно пенсиониране, изплащани по причини, свързани с пазара на труда или в случай на намалена работоспособност (те са включени съответно в „Обезщетения за безработица“ (PY090G) или „Обезщетения за неработоспособност“ (PY130G)),
- изплащане на обезщетения на стари хора, които се нуждаят от честа или постоянна помощ, за да посрещнат допълнителни разходи за грижи, когато помощите се възстановяват срещу удостоверени разходи.

2.5.1.5. Обезщетения за наследници (PY110G)

Обезщетенията за наследници се отнасят до социалноосигурителни обезщетения, които предоставят временен или постоянен доход на хора под пенсионна възраст след смъртта на техен съпруг/а, партньор или близък роднина, обикновено, когато последният представлява основният източник на доходи за съществуване на получателя.

Наследниците, отговарящи на изискванията за получаване на обезщетение, могат да бъдат съпруга/та или бившия съпруг/а на починалото лице, неговите или нейните деца, внуци, родители или други роднини. В някои случаи, обезщетението може също да се изплаща на някой извън семейството.

Обезщетението за наследници обикновено са предоставя въз основа на производно право, тоест право, което първоначално е принадлежало на друго лице, чиято смърт е условие за даването на помощта.

Тук се включват:

- пенсия за наследници: изплащането на суми на хора, чието право произтича от тяхната връзка с починало лице, защитено по дадена схема (вдовци, вдовици, сираци и други подобни),
- помощ при смърт: еднократно изплащане на сума на някой, чието право произтича от неговата връзка с дадено починало лице (вдовци, вдовици, сираци и други подобни),
- други парични обезщетения: периодически обезщетения или изплащането на глобални суми, извършвани по силата на производно право на даден наследник.

Тук не се включват:

- семейни надбавки за деца на издръжка (тези обезщетения се включват при „Семейни/детски надбавки“ (HY050G)),
- разходи по погребение,
- изплащането на допълнителни суми от работодатели на други отговарящи на изискванията лица за допълване на изплащането на помощите за наследници от социалнозащитователни схеми, когато подобни плащания не могат да бъдат ясно и отчетливо диференцирани като социалноосигурителни обезщетения (тези плащания са включени при „Брутен паричен или близък до паричния доход на работника и заето лице“ (PY010G)),
- обезщетения за наследници, изплащани след стандартната пенсионна възраст (тези помощи са включени при „Социални обезщетения за пенсиониране поради възраст“ (PY100G)).

2.5.1.6. Социалноосигурителни обезщетения при заболяване (PY120G)

Социалноосигурителните обезщетения при заболяване се отнасят до парични обезщетения, които заместват изцяло или частично загубата на доход по време на временна неработоспособност вследствие на заболяване или увреждане.

Социалноосигурителните обезщетения при заболяване включват:

- платен отпуск по болест: изплащане на суми по единна ставка или въз основа на приходите, за обезщетяване на защитеното лице напълно или частично от загубата на приходи, причинена от временна неработоспособност вследствие на заболяване или увреждане. Тези обезщетения могат да бъдат изплатени от самостоятелни схеми за социална закрила, но те могат също да бъдат предоставени от работодателя под формата на продължено изплащане на надници и заплати през периода на заболяването,
- платен отпуск в случай на заболяване или увреждане на дете, което е на издръжка на лицето,
- изплащането на други парични обезщетения: разни плащания за лица, които са субекти на социална закрила, във връзка със заболяване или увреждане.

Тук не се включва следното:

- парични обезщетения, които заместват загубата на приходи по време на временна неработоспособност в резултат на бременност (тези обезщетения са включени в „Семейни/детски надбавки“ (HY050G)),
- парични обезщетения, които заместват загубата на приходи по време на временна неработоспособност в резултат на неработоспособност (тези обезщетения са включени в „Помощи при неработоспособност“ (PY130G)),
- плащания от работодателите на заетото лице, заместващи надници и заплати чрез социалноосигурителна схема, когато лицето не е в състояние да работи поради заболяване, когато подобно плащане не е ясно и отделно идентифицирано като социалноосигурително плащане (тези плащания са включени в „Брутен паричен или близък до паричния доход на заетото лице“ (PY010G)),
- допълнителни плащания, изплащани от работодателите на заетото лице в допълнение към полагаемата се сума за отпуската по болест от дадена социалноосигурителна схема, когато подобни плащания не могат да бъдат ясно и отделно идентифицирани като социалноосигурителни плащания (тези плащания са включени в „Брутен паричен или близък до паричния доход на заетото лице“ (PY010G)).

2.5.1.7. Обезщетения за неработоспособност (PY130G)

Обезщетенията за неработоспособност се отнасят до социалноосигурителни обезщетения, които предоставят доход на лицата под стандартната пенсионна възраст, чиято работоспособност и осигуряване на доходи е влошена под дадено минимално ниво, предвидено от законодателството, поради физическа или психическа неработоспособност.

Неработоспособността е пълната или частичната неспособност за ангажиране с икономическа дейност или водене на нормален живот поради физическо или психическо влошаване, което е вероятно да бъде или постоянно или да продължи след предварително определен минимален период.

Тук се включва следното:

- пенсия за неработоспособност: периодично плащане, имащо за цел да поддържа или подпомага дохода на някой, който е под стандартната пенсионна възраст и страда от дадено увреждане, което влошава неговата работоспособност или възможност за осигуряване на приходи под определено минимално равнище, определено от законодателството,
- предсрочно пенсиониране в случай на намалена работоспособност: периодични плащания на по-възрастни работници, които се пенсионира преди достигането на стандартната пенсионна възраст в резултат на намалена работоспособност. Тези пенсии, обикновено се прекратяват, когато бенефициерът им добие право на пенсия за възраст,
- помощи за грижи: социалноосигурително плащане на хора-инвалиди, които са под стандартната пенсионна възраст, които често или постоянно се нуждаят от помощ, което има за цел да им помогне да посрещнат допълнителните разходи за грижи (различни от медицински грижи). Социалноосигурителното плащане не трябва да представлява възстановяване на удостоверени разходи,
- икономическо интегриране на инвалиди: надбавки, изплащани на хора с увреждания, когато те започнат работа, адаптирана за тяхното състояние, обикновено в работилница в закрито помещение, или когато преминават професионално обучение,
- обезщетения за инвалидност за деца с увреждания – в собствено качество, независимо от това дали са на нечия издръжка,
- други парични обезщетения: периодично плащане на суми и плащане на глобални суми, които не попадат под горните рубрики, като например инцидентно подпомагане на дохода и т.н.

Тук не се включва следното:

- обезщетения, предоставяни за замяна на целия или частичния доход по време на временна неработоспособност поради заболяване или увреждане (тези обезщетения са включени в „Обезщетения при заболяване“ (PY120G),
- семейни надбавки, изплащани на получатели на обезщетения за неработоспособност (тези обезщетения са включени в „Семейни/детски надбавки“ (HY050G),
- обезщетения, изплащани за наследници на издръжка на хора с увреждания, като например пенсии (тези обезщетения са включени при „Обезщетения за наследници“ (PY110G),
- обезщетения, които представляват възстановяване на удостоверени разходи,
- парични обезщетения за неработоспособност, изплащани след стандартната пенсионна възраст (тези обезщетения се включват в „Обезщетения за възраст“ (PY100G),
- изплащането на суми от работодатели на заетото лице или на бившо заето лице вместо надници и заплати чрез социалнозастрахователна схема, когато лицето не може да работи поради неработоспособност, когато подобно плащане не може да бъде ясно и отделно определено като социалноосигурително обезщетение (тези обезщетения са включени в „Брутен паричен или близък до паричния доход на работника и заето лице“ (PY010G),
- допълнителни плащания от работодатели на заето лице или на бивш заето лице за допълване на изплащането на помощите за инвалидност от социалнозастрахователни схеми, когато подобни обезщетения не могат да бъдат ясно и отчетливо определени като социалноосигурителни обезщетения (тези обезщетения са включени в „Брутен паричен или близък до паричния доход на заето лице“ (PY010G).

2.5.1.8. Надбавки за образование (PY140G)

Надбавките за образование се отнасят до безвъзмездна финансова помощ, стипендии и други образователни помощи, получавани от студенти.

2.5.1.9. Социална изолация, която не е класифицирана другаде (HY060G)

Социалноосигурителните обезщетения във функцията „социална изолация, която не е класифицирана другаде“ се отнасят до „социално изолираните“ или до „тези, които са изправени пред риска за социална изолация“. Колкото и общо да е това, могат да бъдат идентифицирани целеви групи (между другите), като мизерстващи хора, емигранти, бежанци, лица с наркотична зависимост, лица с алкохолна зависимост или жертви на криминално насилие.

Тук се включва следното:

- подпомагане на дохода: периодично изплащане на суми на хора с недостатъчни ресурси. Условието за придобиване на това право могат да бъдат свързани не само с лични ресурси, но също и с националността, жителството, възрастта, наличността за работа и семейното положение. Обезщетенията могат да имат ограничено или неограничено времетраене; те могат да бъдат изплащани на лицето или на семейството и могат да бъдат предоставяни от органите на централната и местната власт,
- други парични обезщетения: подпомагане за мизерстващи и социалнослаби лица, за облекчаване на бедността или подпомагане в трудни ситуации. Тези обезщетения могат да бъдат изплащани от частни организации с нестопанска цел.

2.5.2. Получавани редовни парични трансфери между домакинствата (HY080G)

Получаваните редовни парични трансфери между домакинствата се отнасят до редовно получаваните парични суми по време на референтния период за дохода от други домакинства или лица.

Тук се включва следното:

- задължителна издръжка на съпругата и издръжка на дете,
- доброволна издръжка на съпругата и издръжка на дете, получавани редовно,
- редовно парично подпомагане от лица, които са различни от членовете на домакинството,
- редовно парично подпомагане от домакинства в други страни.

Тук не се включва следното:

- безплатно или субсидирано жилищно настаняване, предоставяно от друго домакинство (което е включено в „Приспадна наем“ (HY030G).

2.6. Други получавани доходи

2.6.1. Доход, получаван от хора под 16-годишна възраст (HY110G)

Доходът, получаван от лица под 16-годишна възраст, се дефинира като brutния доход, получаван от всички членове на домакинството на възраст под 16 години по време на референтния период за дохода.

Тук не се включва следното:

- трансферите между членовете на домакинството,
- доходът, събран на ниво домакинство (т.е. променливите HY040G, HY050G, HY060G, HY070G, HY080G и HY090G).

2.7. Лихвени плащания

2.7.1. Лихва, изплащана върху ипотека (HY100G)

Лихвата, изплащана върху ипотека, се отнася до общата brutна сума, преди приспадането на всякакъв данъчен кредит или данъчни облекчения, на лихвата върху ипотека на основното жилище на домакинството през референтния период за дохода.

Тук не се включва следното:

- всякакви други ипотечни плащания, както на лихвата, така и на главницата, извършвани по същото време, като например застраховка за защита на ипотеката или застраховане на жилището и на съдържанието му,
- плащания за погасяване на дългове във връзка с ипотечи, за получаване на пари за жилищни цели (например за ремонти, обновяване, поддръжка и пр.) или за нежилищни цели,
- погашения на главницата или на капиталовата сума.

2.8. Изплащани текущи трансфери

Изплащаните текущи трансфери се подразделят на:

1. Данък върху дохода и вноски за социалното осигуряване (HY140G);
2. Редовни данъци върху богатството (HY120G);
3. Вноски за социалното осигуряване за сметка на работодателите (PY030G);
4. Изплащани редовни парични трансфери между домакинствата (HY130G).

2.8.1. Данък върху дохода и социалноосигурителни вноски (HY140G)

Данъкът върху дохода се отнася до данъците върху дохода, печалбите и прираста на капитала. Те се начисляват върху действителния и предполагаемия доход на физически лица, домакинства или данъчна единица. Същите включват данъците, начислени върху вложенията в собственост, земя или недвижими имоти, когато тези вложения се използват като основа за определяне на дохода на собствениците им.

Данъците върху дохода включват:

- данъците върху дохода на физически лица, домакинства или данъчни единици (доход от заетост, собственост, предприемачество, пенсии и пр.), включително данъци, удържани от работодателите (данъци върху дохода, удържани при източника), други данъци, удържани при източника и данъци върху дохода на собственици на неперсонифицирани дружества, изплащани по време на референтния период за дохода,
- по изключение, държавите-членки, използващи данни от регистрите и други държави-членки, за които това е най-подходящият подход, могат да отчитат данъците върху „получения доход“ в референтната година за дохода, ако засяга само маргинално съпоставимостта,
- всяко възстановяване на данък, получено по време на референтния период за дохода, свързано с платен данък върху доход, получен през референтния период за дохода или през предишните години. Тази стойност трябва да бъде взета предвид като намаление на платените данъци,
- всяка лихва, начислена върху дължимите просрочени данъци и всякакви глоби, наложени от данъчните органи.

Данъците върху дохода не включват:

- таксите, платени за правата за лов, отстрелване и риболов.

Социалноосигурителните вноски се отнасят до вноските на зетите лица, самостоятелно зетите лица, безработните, пенсионните и другите вноски (ако са приложими), платени през референтния период за дохода на задължителни държавни социалноосигурителни фондове или на задължителни социалноосигурителни фондове на работодателите (пенсионни, здравни и др.).

2.8.2. Редовни данъци върху богатството (HY120G)

Редовните данъци върху богатството се отнасят до данъци, които са платими периодично във връзка със собствеността или използването на земя или сгради от собствениците и текущи данъци върху нетното богатство и върху други активи (бижутерия, други външни белези на богатство). Редовните данъци върху богатството, които трябва да се отчитат, са тези, платени по време на референтния период за дохода.

Тук се включват всякакви лихви, начислени по просрочени дължими данъци и всякакви глоби, наложени от данъчните органи, платими през референтния период на дохода и данъци върху богатството, платими пряко на данъчния орган от наематели по време на референтния период за дохода.

Тук не се включва следното:

- неперiodично изплащани данъци, данъци, като например данъци върху наследството или дарения на между живи лица,
- данъци, начислявани върху владението на собственост, земя или недвижими имоти, когато тези владения се използват за определяне на дохода на техните собственици (тези данъци са включени в „Данък върху дохода и вноски за социалното осигуряване“ (HY140G),
- данъци върху земя, сгради или други активи, притежавани или отдавани под наем от предприятия и използвани от тях за производство (тези данъци се разглеждат като данъци върху производството и те се удържат от пазарната продукция на дохода от самостоятелна заетост за изграждане на компонента „Брутни парични печалби или загуби от самостоятелна заетост (включително от роялти) (PY050G).“

2.8.3. Социалноосигурителни вноски за сметка на работодателите (PY030G)

Социалноосигурителните вноски за сметка на работодателите се дефинират като доход на наетите лица.

2.8.4. Изплащани редовни парични трансфери между домакинствата (HY130G)

Изплащаните редовни парични трансфери между домакинствата се отнасят до изплащането на редовни парични суми на други домакинства през референтния период.

Изплащаните редовни парични трансфери между домакинствата включват следното:

- задължителната издръжка на съпруга/та и издръжка на дете,
- доброволна издръжка на съпругата и издръжка на дете, изплащани редовно,
- редовно парично подпомагане на лица, които са различни от членовете на домакинството,
- редовно парично подпомагане от домакинства в други страни.

3. КОМПОНЕНТИ НА НЕТНИЯ ДОХОД

Компонентите на нетния доход се извеждат от съответните компоненти на brutния доход, след удържането на данъка върху дохода при източника и социалноосигурителните вноски.

Нетните компоненти могат да бъдат, както следва:

1. Нето от данък върху дохода, удържан при източника и от социалните осигуровки;
2. Нето от данъка върху дохода, удържан при източника;
3. Нето от социалноосигурителните вноски.

4. ОБЩ БРУТЕН И РАЗПОЛАГАЕМ ДОХОД НА ДОМАКИНСТВОТО

4.1. Общият брутен доход на домакинството (HY010) се изчислява като:

Сумата на brutните компоненти на личния доход за всички членове на домакинството (brутния паричен или близък до паричния доход на работника и заето лице (PY010G); brutния непаричен доход на заетото лице (PY020G); социалноосигурителни вноски, внасяни от работодателя (PY030G), brutните парични печалби или загуби от самостоятелна заетост (включително от авторски хонорари) (PY050G); стойността на стоките, произведени за собствено потребление (PY070G); обезщетения за безработица (PY090G); обезщетения за възраст (PY100G); обезщетения за наследници (PY110G); обезщетения за заболяване (PY120G); обезщетения за неработоспособност (PY130G) и надбавки за образование (PY140G) плюс компонентите на brutния доход на ниво домакинство („приспаднат наем“ (HY030G); доход от наеми от собственост или земя (HY040G); семейни/детски надбавки (HY050G); социална изолация, която не е класифицирана другаде (HY060G); жилищни надбавки (HY070G); получаваните редовни парични трансфери между домакинствата (HY080G); лихви, дивиденди, печалби от капиталови инвестиции в непersonифицирано дружество (HY090G); доход, получаван от хора на възраст под 16 години (HY110G) минус лихвите, платими върху ипотечни кредити (HY100G).

4.2. **Общият разполагаем доход на домакинството (HY020) може да бъде изчислен като:**

1. Сумата на компонентите на brutния личен доход на всички членове на домакинството (Брутен паричен или близък до паричния доход на заетото лице (PY010G); брутен непаричен доход на заетото лице (PY020G); социално-осигурителни вноски, внасяни от работодателя (PY030G); brutните парични печалби или загуби от самостоятелна заетост (включително от роялти) (PY050G); стойността на стоките, произведени за собствено потребление (PY070G); обезщетения за безработица (PY090G); обезщетения за възраст (PY100G); обезщетения за наследници (PY110G); обезщетения за заболяване (PY120G); обезщетения за неработоспособност (PY130G) и надбавки за образование (PY140G) плюс компонентите на brutния доход на ниво домакинство („приспадат наем“ (HY030G); доход от наеми от собственост или земя (HY040G); семейни/детски надбавки (HY050G); социална изолация, която не е класифицирана другаде (HY060G); жилищни надбавки (HY070G); получаваните редовни парични трансфери между домакинствата (HY080G); лихви, дивиденди, печалби от капиталови инвестиции в непersonифицирано дружество (HY090G); доход, получаван от хора на възраст под 16 години (HY110G) минус (социалноосигурителните вноски за сметка на работодателя (PY030G); лихвите, платими върху ипотечни кредити (HY100G); редовни данъци върху богатството (HY120G); изплащани редовни парични трансфери между домакинствата (HY130G); данък върху дохода и вноски за социалното осигуряване (HY140G).

Променливата HY140G включва данъчните корекции-възстановяване/постъпления върху дохода, данък върху дохода, удържан при източника и социалноосигурителните вноски (ако е приложимо).

Или като:

Сумата на компонентите на личния доход на всички членове на домакинството нето (от данъка върху дохода, удържан при източника и социалноосигурителните вноски) (паричния или близък до паричния доход на заетото лице (PY010N); непаричния доход на заетото лице (PY020N); паричните печалби или загуби от самостоятелна заетост (PY050N); Стойността на стоките, произведени за собствено потребление (PY070N); обезщетения за безработица (PY090N); обезщетения за възраст (PY100N); обезщетения за наследници (PY110N); обезщетения за заболяване (PY120N); обезщетения за неработоспособност (PY130N) и надбавки за образование (PY140N) плюс компонентите на нетния доход на ниво домакинство (нето от данъка върху дохода, удържан при източника и социалноосигурителните вноски) („приспадат наем“ (HY030G); доход от наеми от собственост или земя (HY040N); семейни/детски надбавки (HY050N); социална изолация, която не е класифицирана другаде (HY060N); жилищни надбавки (HY070N); получаваните редовни парични трансфери между домакинствата (HY080N); лихви, дивиденди, печалби от капиталови инвестиции в непersonифицирано дружество (HY090N); доход, получаван от хора на възраст под 16 години (HY110N) минус лихвите, платими върху ипотечни кредити (HY100N); редовните данъци върху богатството (HY120G); изплащаните редовни парични трансфери между домакинствата (HY130N); възстановяването/постъпленията за данъчни корекции върху дохода (HY145N).

Или като:

Сумата на компоненти на личния доход за всички членове на домакинството плюс компонентите на дохода на ниво домакинство, от които някои са нетни (нетни от данъка върху дохода, нетни от социално-осигурителни те вноски или нетни от двата) и други brutни или всички нетни, но някои от тях нетни от данъка, удържан при източника, други нетни от социалноосигурителните вноски или нетни и от двете, веднъж след като бъдат приспаднати данъкът върху дохода и социалноосигурителните вноски (HY140N), редовните изплатени парични трансфери между домакинствата и социалноосигурителни вноски, внасяни за сметка на работодателите.

В този случай, HY140N може да включва възстановяването/постъпленията за данъчни корекции, данъка върху дохода, удържан при източника и социалноосигурителните вноски за някои компоненти на дохода.

4.3. **Общият разполагаем доход на домакинството преди социалните трансфери, различни от обезщетенията за възраст и за наследници (HY022) се дефинира като:**

Общият разполагаем доход (HY020) минус общите нетни трансфери, плюс обезщетенията за възраст (PY100N); обезщетения за наследници (PY110N) (т.е. общият разполагаем доход (HY020) минус обезщетенията за безработица (PY090N); обезщетенията за заболяване (PY120N); обезщетения за неработоспособност (PY130N) и надбавките за образование (PY140N); семейните/детски надбавки (HY050N); социалната изолация, която не е класифицирана другаде (HY060N) и жилищните надбавки (HY070N)).

4.4. **Общият разполагаем доход на домакинството преди социалните трансфери, включително обезщетенията за възраст и за наследници (HY023) се дефинира като:**

Общият разполагаем доход (HY020) минус общите нетни трансфери (обезщетенията за безработица (PY090N); обезщетения за възраст (PY100N) и обезщетения за наследници (PY110N); обезщетения за заболяване (PY120N); обезщетения за неработоспособност (PY130N) и надбавките за образование (PY140N); семейните/детски надбавки (HY050N); социалната изолация, която не е класифицирана другаде (HY060N) и жилищните надбавки (HY070N)).

5. ДРУГИ ПОЗИЦИИ, КОИТО НЕ СЕ СЧИТАТ КАТО ЧАСТ ОТ ДОХОДА

5.1. **Вноски в индивидуални частни пенсионни фондове (PY035G)**

Вноските, направени в индивидуални частни пенсионни фондове по време на референтния период за дохода се отнасят до пенсионни полици, сключени от индивидуални домакинства по тяхна собствена инициатива и в тяхна полза, независимо от работодателите им или държавата и извън всякакви социалноосигурителни схеми.

Тези вноски представляват съответствие на пенсиите от индивидуални частни пенсионни фондове (различни от тези, обхванати по ESSPROS) (PY080G).

Тук се включват: вноските в индивидуални частни пенсионни фондове, отнасящи се за пенсия за възраст, наследници, заболяване, неработоспособност и безработица.

5.2. **Пенсии от индивидуални частни пенсионни фондове (различни от тези, обхванати по ESSPROS) (PY080G)**

Редовни пенсии от частни фондове (различни от тези, обхванати по ESSPROS) (PY080G), отнасящи се за пенсии и анюитети получавани през референтния период за дохода, под формата на доход от лихви или дивиденди от индивидуални частни пенсионни фондове, т.е. напълно организирани схеми, където вноските са по преценка на вносителя им, независимо от работодателя или държавата.

Тук се включва следното:

- Пенсии за възраст, за наследници, за заболяване, неработоспособност и безработица, получени като лихви или дивиденди от индивидуални застрахователни частни фондове.

Тук не се включва следното:

- пенсии от задължителни държавни схеми,
- пенсии от задължителни схеми на работодателя.

ТАБЛИЦА 1

Целеви променливи на brutния доход на ниво елементи

Елементи на дохода	Наименование на променливата	Целева променлива
2.1. Брутен доход на работника и заето лице	PY010G	Брутен паричен или близък до паричния доход на заетото лице (PY010G) ⁽¹⁾
	PY020G	Брутен непаричен доход на заетото лице
	PY030G	Социалноосигурителни вноски, внасяни от работодателя
2.2. Доход от самостоятелна заетост	PY050G	Брутните парични печалби или загуби от самостоятелна заетост (включително от авторски хонорари)
	PY070G	Стойността на стоките, произведени за собствено потребление
2.3. Приспадна наем	HY030G	Приспадна наем

⁽¹⁾ По практически съображения, някои компоненти на дохода могат да бъдат включени в други (например, служебният автомобил на фирмата, който първоначално е включен в непаричния доход на заетото лице), може да бъдат събрани при паричния доход на заетото лице.

Елементи на дохода	Наименование на променливата	Целева променлива	
2.4. Доход от собственост	HY090G	Лихви, дивиденди, печалби от капиталови инвестиции в неперсонифицирано дружество	
	HY040G	Доход от наеми от собственост или земя	
2.5. Получени трансфери текущи	<i>Социалноосигурителни обезщетения</i>		
	HY050G	Семейни/детски надбавки	
	HY060G	Социална изолация, която не е класифицирана другояче	
	HY070G	Жилищни надбавки	
	PY090G	Обезщетения за безработица	
	PY100G	Обезщетения за възраст	
	PY110G	Обезщетения за наследници	
	PY120G	Обезщетения за заболяване	
	PY130G	Обезщетения за инвалидност	
	PY140G	Надбавки за образование	
	<i>Получавани редовни парични трансфери между домакинствата</i>		
		HY080G	Получавани редовни парични трансфери между домакинствата
	2.6. Други получени доходи	HY110G	Доход, получаван от лица под 16-годишна възраст
	2.7 Лихвени плащания	HY100G	Лихва, изплащана върху ипотека
2.8. Изплащани трансфери текущи	HY140G	Данък върху дохода и вноски за социалното осигуряване	
	HY120G	Редовни данъци върху богатството	
	HY030G	Вноски за социалното осигуряване за сметка на работодателите	
	HY130G	Изплащани редовни парични трансфери между домакинствата	

ТАБЛИЦА 2

Целеви променливи на нетния доход на ниво елементи

Елементи на дохода	Наименование на променливата	Целева променлива
2.1. Нетен доход на заетото лице	PY010N	Нетен паричен или близък до паричния доход на заетото лице ⁽¹⁾
	PY020N	Нетен непаричен доход на заетото лице
2.2. Доход от самостоятелна заетост	PY050N	Нетни парични печалби или загуби от самостоятелна заетост (включително от авторски хонорари)
	PY070N = PY70G	Стойността на стоките, произведени за собствено потребление
2.3. Приспаднат наем	HY030N = HY30G	Приспаднат наем
2.4. Доход от собственост	HY090N	Лихви, дивиденди, печалби от капиталови инвестиции в непersonифицирано дружество
	HY040N	Доход от наеми от собственост или земя
2.5. Получени текущи трансфери		
		<i>Социалноосигурителни обезщетения</i>
	HY050N	Семейни/детски надбавки
	HY060N	Социална изолация, която не е класифицирана другаде
	HY070N	Жилищни надбавки
	PY090N	Обезщетения за безработица
	PY100N	Обезщетения за възраст
	PY110N	Обезщетения за наследници
	PY120N	Обезщетения за заболяване
	PY130N	Обезщетения за неработоспособност
	PY140N	Надбавки за образование
		<i>Получавани редовни парични трансфери между домакинствата</i>
	HY080N	Получавани редовни парични трансфери между домакинствата

⁽¹⁾ По практически съображения, някои компоненти на дохода могат да бъдат включени в други (например, служебният автомобил на фирмата, който първоначално е включен в непаричния доход на заетото лице), може да бъдат събрани при паричния доход на заетото лице.

Елементи на дохода	Наименование на променливата	Целева променлива
2.6. Други получени доходи	HY110N	Доход, получаван от лица под 16-годишна възраст
2.7. Лихвени плащания	HY100N	Лихва, изплащана върху ипотека
2.8. Изплащани текущи трансфери	HY140N	Данък върху дохода и вноски за социалното осигуряване
	HY145N	Възстановяване/постъпления за данъчни корекции
	HY120N = HY120G	Редовни данъци върху богатството
	HY130N	Изплащани редовни парични трансфери между домакинствата

Ако от даден елемент на дохода не са удържани при източника нито данъци, нито социалноосигурителни вноски, този елемент на дохода се разглежда като „брутен“.

ТАБЛИЦА 3

Други позиции, които не се считат за част от дохода

Други позиции, които не се разглеждат като част от дохода	Наименование на променливата	Целева променлива
<i>Вноски за и пенсии от индивидуални частни пенсионни фондове (1)</i>		
Вноски в индивидуални частни пенсионни фондове	PY035G = PY035N	Вноски в индивидуални частни пенсионни фондове
Пенсии от индивидуални частни пенсионни фондове	PY080G	Пенсии от индивидуални частни пенсионни фондове (брутни)
Пенсии от индивидуални частни пенсионни фондове	PY0080N	Пенсии от индивидуални частни пенсионни фондове (нетни)

(1) Тези променливи ще бъдат задължителни от началото на EU-SILC.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДАННИ ЗА ДОХОДИТЕ

1. Главна цел на EU-SILC е да предостави груби и съпоставими данни за общия разполагаем доход на домакинствата, общия разполагаем доход на домакинствата преди трансферите (различни от обезщетенията за възраст и за наследници, включително обезщетенията за възраст и наследници), общ брутен доход и брутен доход на ниво компоненти.
2. Тази цел трябва да бъде постигната на два етапа, като на държавите-членки ще бъде разрешено да отложат предоставянето на някои от горните данни до след първата година на техните дейности. Единствените данни, за които предоставянето им не е задължително от първата година на дейността са, както следва:
  - непарични компоненти на дохода на заетите лица (с изключение на служебните автомобили, който трябва да бъде изчисляван от първата година на дейността) и доходът на самостоятелно заетите лица, приспаднатият наем и плащанията на лихви. Същите ще бъдат по желание от първата година на дейността и задължителни от 2007 г.,
  - брутните социалноосигурителни вноски за сметка на работодателите ще бъдат включени от 2007 г. нататък, ако резултатите от предварителните проучвания за целесъобразност са положителни.
3. По изключение от параграф 2, на Гърция, Испания, Франция Италия и Португалия е разрешено да не предоставят данни за брутните доходи от първата година на дейността си. Тези страни, обаче ще трябва да направят всичко възможно да предоставят тези данни колкото е възможно по-скоро и в никакъв случай по-късно от 2007 г.

Междувременно, Комисията ще извърши задълбочени проучвания за целесъобразност по тази тема в сътрудничество със съответните страни и ще предостави техническа помощ за първоначалното подпомагане на страните да изпълнят това изискване за брутните данни.

Страните ще докладват ежегодно за напредъка си при изпълнението на преминаването към нетно/брутно отчитане в отчетите за качеството.
4. В случай, че Гърция, Испания, Франция, Италия или Португалия не могат да предоставят данните за елемента на брутните доходи от първата година на дейността си, ще се изисква съответният компонент на нетния доход.

По този начин, даден компонент на дохода винаги ще се отчита в една и съща форма (брутен, нето от данъка върху дохода, удържан при източника и от социалноосигурителни вноски, нетен, нето от данъка върху дохода, удържан при източника, нето от социалноосигурителни те вноски), в съответствие с обичайната спецификация на този компонент на дохода в страната.